یادداشت

جیب مافیای خودرو، چاه ویل بنزین

مجتبی بهاروند، کارشناس ارشد حمل‌ونقل لجستیک: هر چند وقت یک بـار بحث افزایش قیمت بنزین دوباره به صـدر اخبار بازمی‌گردد و در تحلیل‌های رسـمی، «مصرف بالای سوخت» و رفتار مصرف‌کنندگان به‌عنوان یکی از دلایل اصلی ناترازی بنزین مطرح می‌شود. اما پرسش اساسی این است که چرا کمتر درباره ریشه‌های شکل‌گیری این الگوی مصرف صحبت می‌کنیم و چرا هزینه ناکارآمدی‌های چند دهه گذشته عمدتا باید از جیب مصرف‌کننده پرداخت شود؟ مصرف بالای بنزین در ایران صرفا نتیجه انتخاب مردم نیست؛ این مصـرف تا حد زیادی محصول سـاختار اقتصاد انـرژی، صنعت خودرو، کیفیت ناوگان، وضعیت حمل‌ونقل عمومی و سیاسـت‌های صنعتی کشـور اسـت. یکی از نقاط عطف این مسـیر به سیاسـت‌های خودرویی و انرژی در دهه‌های گذشته بازمی‌گردد. در مجلس هفتم، طرح تثبیت قیمت‌ها که در آن مقطع با شـعار حمایت از مردم دنبال شد، عملا بخشی از اصلاحات قیمتی و سیاست‌های دولت اصلاحات را متوقف کرد. فارغ از اختلاف‌نظرهای سیاسی دربـاره آن تصمیـم، امروز می‌تـوان دربـاره پیامدهای بلندمدت سیاسـت قیمت‌گذاری دسـتوری و فاصله‌گرفتن قیمت انرژی از واقعیت‌های اقتصادی بحث کرد، اما مشـکل فقط قیمت سـوخت نیست. طی سـال‌های گذشته، سرمایه‌گذاری کافی و مستمر برای توسعه حمل‌ونقل عمومی صورت نگرفته است. وقتی شـبکه مترو، اتوبوسـرانی، قطارهای حومه‌ای و سایر شیوه‌های حمل‌ونقل عمومی پاسـخ‌گوی نیاز شـهروندان نباشد، اسـتفاده از خودروی شخصی دیگر صرفا یک انتخاب نیست؛ به اجبار تبدیل می‌شود. از سوی دیگر، ساختار صنعت خودرو نیز در شکل‌گیری مصرف بالای سوخت بی‌تأثیر نیست. سـال‌ها حمایت از تولید داخلی، بـدون ایجاد رقابت مؤثـر و الزام جدی به ارتقای بهره‌وری، باعث شده بخش مهمی از بازار در اختیار خودروهایی باشد کـه از نظـر فنـاوری، ایمنـی و مصرف سـوخت فاصلـه قابـل توجهی با اسـتانداردهای روز جهان دارنـد. ورود برخی خودروهای چینـی نیز اگرچه انحصار سـنتی بازار را تا حدی شکسـته، اما به خودی خـود به معنای ورود خودروهای کم‌مصرف و رقابتی نیست. بنابراین نمی‌توان از یک طرف مردم را بـه مصـرف کمتر دعوت کـرد و از طرف دیگـر، خودروهای پرمصـرف را با قیمت‌های بالا در اختیار آنان گذاشـت و انتظار داشت مسئله ناترازی سوخت حل شـود. وقتی خودروی کم‌مصرف و باکیفیت به اندازه کافی در دسـترس نیسـت، افزایـش قیمت بنزیـن الزاما مصـرف را به شـکل مطلوب کاهش نمی‌دهد؛ بلکه می‌تواند صرفا هزینه زندگی خانوارها را افزایش دهد. موضوع کیفیـت سـوخت نیز نیازمند بررسـی کارشناسـی جـدی اسـت. تحریم‌ها، محدودیت دسترسی به فناوری و فرسودگی برخی تأسیسات پالایشی، ضرورت نوسـازی پالایشـگاه‌ها و ارتقای کیفیت فراورده‌های نفتـی را دوچندان کرده اسـت. اگر قرار است درباره مصرف سوخت و آلودگی هوا تصمیم‌گیری شود، باید هم‌زمان کیفیت بنزین، اسـتاندارد خودرو و میزان آلایندگی واقعی ناوگان مورد سـنجش قرار گیرد. نسبت‌دادن آلودگی هوا و بیماری‌های تنفسی صرفا به یک عامل، بدون داده‌های دقیق، نه علمی است و نه راهگشا. در این میان، خودروهای فرسـوده نیز یکی از حلقه‌های مهم این زنجیره هستند. خودرویی که سـال‌ها از عمر اقتصادی و فنی آن گذشـته است، نه‌تنها سوخت بیشتری مصرف می‌کند، بلکه آلایندگی بیشـتری نیز دارد. بنابراین سیاسـت اسقاط و جایگزینی خودروهای فرسـوده باید از یک برنامه مقطعی و شـعاری به یک سیاست پایدار اقتصادی تبدیل شود. راه‌حل ناترازی بنزین را نمی‌توان فقط در یک متغیر جسـت‌وجو کرد. اصلاح قیمت سوخت، اگر لازم باشد، باید بخشی از یک بسـته اصلاحی بزرگ‌تر باشـد؛ بسـته‌ای که در آن چند اقدام هم‌زمان دنبال شـود: واردات هدفمند خودروهای کم‌مصـرف و باکیفیت برای ایجاد رقابـت، ارتقای فنـاوری و بهـره‌وری صنعت خـودروی داخلی، نوسـازی پالایشـگاه‌ها و بهبود کیفیت سوخت، اسقاط گسـترده خودروهای فرسوده و مهم‌تر از همه توسعه جدی و مسـتمر حمل‌ونقل عمومی. حتی می‌توان در مقاطع مشـخص، سیاسـت توقف یا محدودیت موقت تولید برخی مدل‌های پرمصرف را مورد بررسـی قرار داد؛ مشـروط بر آنکه هم‌زمـان امکان تأمین خودروهای جایگزین برای مردم فراهم شود. واقعیت این است که مردم ایران فقـط «بنزیـن ارزان» مصـرف نمی‌کنند؛ آنها در بسـیاری مـوارد خودروی گران‌قیمـت، پرمصرف و کم‌بـازده خریداری می‌کنند و برای اسـتفاده از آن، سـوخت نیز مصرف می‌کنند. اگر خودرو به دلیل کیفیت و فناوری پایین، دو یا سه برابر یک خودروی استاندارد سوخت مصرف کند، نمی‌توان تمام مسئولیت این اتلاف را متوجه راننده دانسـت. بنابراین پیش از آنکه دوباره انگشت اتهام به سـوی مصرف‌کننده گرفته شود، باید پرسید چه کسی ساختار تولید خودرو، کیفیت سـوخت، حمل‌ونقل عمومی و سیاست انرژی را به این نقطه رسانده اسـت؟ حل «چاه ویل بنزین» با گران‌کردن بنزین به‌تنهایی ممکن نیسـت. اگر قرار اسـت مردم کمتر بنزین مصرف کنند، ابتـدا باید امکان انتخاب خودروی کم‌مصرف، سوخت باکیفیت و حمل‌ونقل عمومی کارآمد را برای آنان فراهم کرد. در غیر این صورت، افزایش قیمت سـوخت بیش از آنکه اصلاح مصرف باشـد، انتقال هزینه ناکارآمدی‌های سـاختاری به جیب خانوارها خواهد بود. مسئله اصلی، نه‌فقط قیمت بنزین، بلکه قیمت ناکارآمدی است و تا زمانی که این ناکارآمدی اصلاح نشـود، هر چقدر هم قیمت سوخت افزایش یابد، چاه ناترازی همچنان پرنشدنی خواهد بود.

دلار به ۲۰۰ هزار تومان رسید و دوباره شکاف بین نرخ رسمی و غیررسمی تشدید شد

بن‌بست اصلاحات ارزی؟

کیمیا نعمت‌اله: قیمت دلار روز یکشـنبه اول شهریور نرخی تاریخی را به ثبت رساند و به ۲۰۰ هزار تومان رسـید؛ آن‌هم در شـرایطی که دولت از ابتدای تحویل کابینه گفته بود به دنبال اصلاحات قیمت ارز اسـت و بنا دارد دلار را تک‌نرخی کند، اما از آن زمان تاکنون قیمت دلار رکوردهـای جدیدی را جابه‌جا کرده و البته مدیرانی را قربانی کرده اسـت. ثبت رکوردهای جدید دلار و ایجاد دوباره شـکاف قیمت بین نرخ بازار رسمی و غیررسـمی، این سـؤال را ایجاد می‌کند که اصلاحات ارزی دولت به بن‌بست رسیده است؟

دولت به دنبال اصلاحات ارزی

کابینه مسـعود پزشـکیان در اولین برنامه بودجه خود قید کرد که می‌خواهد نرخ ارز ترجیحـی را به صورت تدریجی حـذف کند و پس از آن در اواخر آذر سـال ۱۴۰۳ وزارت اقتصـاد اعلام کرد ارز نیمایی حذف و ارز توافقی جایگزین می‌شـود. حذف دلار نیمایـی در کارنامه کاری عبدالناصر همتی درج شـد. همتی که پیش از این سـودای ریاسـت‌جمهوری را در سـر می‌پروراند، به‌عنوان وزیر اقتصاد دولت مسعود پزشکیان شـروع به کار کرد. یک روز پیش از آغاز به کار رسـمی همتی به‌عنـوان وزیر اقتصاد، یعنی در ۳۰ مرداد ۱۴۰۳، قیمت هر دلار آمریکا در بازار آزاد حدود ۵۸ هزار تومان بود. همتی که از همان ابتدای ورود به کابینه بر تک‌نرخی‌شـدن ارز تأکید داشـت، در اولین اقدام یکی از چندین نرخ قیمت دلار در بازار یعنی ارز نیمایی را حذف کرد. پیش از این، تولیدکننـدگان مواد اولیه تولید را با قیمت ارز نیمایی یعنی دلار ۴۴ هزار تومانی تأمین می‌کردند، اما پس از حذف ارز نیمایی، تولیدکنندگان باید ارز توافقی را با قیمت ۶۶ هزار تومان تهیه می‌کردند. این موضوع با انتقادهای زیادی مواجه شـد. منتقدان می‌گفتند این مسئله موجی از گرانی‌ها را دومینووار ایجاد می‌کند و زمان تک‌نرخی‌کردن ارز وقتی است که تورم کنترل شده و سقوط ارزش پول تقریبا متوقف شده باشد. با این حال وزیر اقتصاد وقت به این نقدها توجهی نکرد و دولت هم تمام‌قد پشـت تصمیم او ایستاد. در دی‌ماه ۱۴۰۳ فاطمه مهاجرانی، سـخنگوی دولت، در یادداشـتی که برای روزنامه ایران نوشته بود، با اشاره به اقدام همتی برای حذف ارز نیمایی مدعی شد دولت با این کار جلوی رانت ۷۰۰ هزار میلیارد تومانی را گرفته اسـت. او نوشـته بود: «در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰ بانک مرکزی حدود ۹۰ میلیارد دلار ارز به شرکت‌ها تخصیص داده است کـه از این میزان، ۵۱ میلیارد دلار به‌عنـوان ارز ترجیحی و ۳۹ میلیارد دلار به‌عنوان ارز نیمایی در اختیار شـرکت‌ها قرار گرفته که با احتسـاب فاصله قیمت این ارزها با نرخ بازار آزاد، در مجموع در این سـال‌ها رقمی حـدود ۷۰۰ هزار میلیارد تومان رانت ارزی پرداخت شده است». بلافاصله پس از این اقدام همتی بهای دلار در بازار آزاد رشد کرد و در اسـفند ۱۴۰۳ به ۹۲ هزار تومان رسید و حدود ۱.۵ برابر نرخی شد که همتی با آن صندلی وزارت اقتصاد را تحویل گرفته بود. دلار در آن زمان رکورد تاریخی را شکسـت و به صد هزار تومان نزدیک می‌شـد و همین مسـئله اسـتیضاح عبدالناصر همتی را به‌عنوان وزیر اقتصاد کلید زد. در ۱۲ اسفند ۱۴۰۳ عبدالناصر همتی، وزیر امور اقتصادی و دارایی وقت، با رأی مجلس استیضاح و برکنار شد.

با این حال دولت از برنامه خود که آن را اصلاحات اقتصادی می‌نامید، عقب‌نشینی نکرد و در سـال ۱۴۰۴ زمزمه‌های حـذف ارز ترجیحی ۲۸هـزارو ۵۰۰ تومانی واردات کالاهای اساسـی را سر داد. هم‌زمان با شنیده‌شـدن این زمزمه‌ها، بهای دلار در اوایل دی ۱۴۰۴ بـه ۱۴۴ هزار تومان رسـید و اعتـراض بازاریان و مردم را به دنبال داشـت. رکوردشـکنی دوباره قیمت دلار یک قربانی دیگر به‌جای گذاشـت. عصر روز هشـتم دی‌ماه در یک برنامه از پیش تعیین‌نشـده، سـایت دولت اعلام کرد جلسه هماهنگی تیم اقتصادی دولت درباره سیاست‌های ارزی، تجاری و معیشتی مردم در بانک مرکزی برگزار شـده است. این پایگاه اطلاع‌رسـانی خبر داد که نشست گفته‌شده، «در راستای تأکیـدات رئیس‌جمهور و جلسـات اخیر هماهنگی تیم اقتصـادی دولت درخصوص سیاسـت‌های ارزی، تجاری و معیشتی مردم اسـت و محمد اتابک وزیر صمت، علی مدنـی‌زاده وزیر امور اقتصادی و دارایی، احمد میدری وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، محمدرضـا فرزین رئیس کل بانک مرکزی و... در این جلسـه حضـور دارند». پیش از پایان این جلسه، خبرهایی مبنی بر استعفای محمدرضا فرزین، رئیس کل بانک مرکزی شنیده شد؛ خبری که تا پیش از این به صورت شایعه دهان به دهان می‌چرخید، اما مدام تکذیب می‌شـد. با برکناری محمدرضا فرزین از ریاسـت بانک مرکزی، عبدالناصر همتی جایگزین او شد.

ناگفته نماند که فرزین خود صندلی بانک مرکزی را پس از یک شـوک دلاری دیگر به میراث برده بود و شـبانه جایگزین علی صالح‌آبادی، رئیس پیشین بانک مرکزی شـد. زمانی که صالح‌آبادی در ساختمان شیشه‌ای میرداماد مستقر شد، قیمـت دلار در بازار آزاد ۲۸هزارو ۸۰ تومان و نرخ یورو نیز ۳۲هزارو ۴۹۵ تومان بود. در روزی که او از بانک مرکـزی خداحافظی کرد، یعنی هفتم دی‌ماه ۱۴۰۱، بهای هر قطعه اسکناس دلار در بازار آزاد ۴۳هزارو ۱۲۰ تومان شده بود و بهای یورو به ۴۶هزارو صد تومان می‌رسید.

بن‌بست اصلاحات ارزی؟

حـالا قیمت دلار بار دیگر رکورد جدیدی را شکسـته و بـه ۲۰۰ هزار تومان رسیده است. شب پیش از این اتفاق علی مدنی‌زاده، وزیر امور اقتصادی و دارایی در یک گفت‌وگوی تلویزیونی اعلام کرد که رئیس‌جمهوری مصمم به اصلاحات اقتصادی اسـت و البته تأکید کرد که پزشکیان با شجاعت این اقدامات را انجام می‌دهد. او گفت: «شـجاعت تصمیم‌گیری به این معناسـت کـه باید پذیرفت هر کاری ممکن اسـت هزینه‌هایی داشته باشـد، اما نمی‌توان به دلیل هزینه‌ها تصمیم نگرفـت. باید هزینه‌ها را مدیریت کرد، کاهش داد و به حداقل رسـاند، اما در نهایـت باید تصمیم گرفت و جلو رفـت». وزیر اقتصاد در ادامه بـه «اصلاحات ارزی دولت» اشـاره کرد و گفـت: «بحث اصلاحات ارزی از همان ابتـدای دولت و پیش از حضور من شـروع شـده بود، اما چون اصلاحات کامل نشـده بود، رویه‌های ناصواب ارز ترجیحی و سیاسـت کنترل دسـتوری نرخ ارز همچنان وجود داشـت. این مسئله چالش‌های زیادی برای کشـور ایجاد کرده بود و بـا توجه به محدودبودن منابع ارزی، مسائل بودجه‌ای کشور را نیز تحت تأثیر قرار داده بود. همچنین معیشت مردم به‌شدت از آن تأثیر می‌گرفت و در شـرایطی که نـرخ ارز افزایش پیدا می‌کرد، قیمت کالاها هم افزایـش می‌یافت و هم‌زمان منابع ارزی کشـور هدر می‌رفـت». مدنی‌زاده تأکید کرد: «یکی از محصولات جدی اصلاحات ارزی، از بین رفتن بسـیاری از رانت‌ها و فسادهایی اسـت که شـکل گرفته بود». این ادعا در حالی مطرح می‌شـود که دوباره یک جهش دلاری دیگر بهای ارز را به ۲۰۰ هزار تومان رسـانده است و قیمت دلار بازار آزاد با نرخ کالاهایی که دولت در آن مداخله می‌کند، دچار شـکاف شـده است. نگاهی به قیمت دلار در شـش ماه گذشته نشـان می‌دهد در این مدت، اگر بخواهیم از کاهش مقطعی قیمت دلار چشم‌پوشی کنیم، قیمت دلار مدام شیب صعودی را پشت سر گذاشته و با سرعت قابل توجهی در حال رشد بوده است. پایین‌ترین بهای هر اسکناس آمریکایی در شـش ماه گذشته ۱۴۳هزارو ۷۰۰ تومان در روز ۲۶ اسفند ۱۴۰۴ ثبت شده است. پس از آن بهای دلار در کانال ۱۵۰ و ۱۶۰ هزار تومان در نوسان بود و پس از آن در ۲۹ فروردین امسـال دوباره قیمت دلار به کانال ۱۴۰ هزار تومان برگشـت و با نرخ ۱۴۹ هزار تومان معامله شد، اما در بازه زمانی اردیبهشت و خرداد قیمت دلار در کانال ۱۷۰ تا ۱۸۰ هزار تومان نوسـان کرد. در ۲۶ خرداد بهای دلار تا قیمت ۱۵۵ هزار تومان عقب‌نشینی کرد، اما عقب‌نشـینی قیمت دلار به کانال ۱۵۰ هزار تومان هم مانند عقب‌نشـینی به کانال ۱۴۰ هزار تومان دوامی نداشت و دوباره بهای دلار صعودی شد. در فاصله زمانی تیر تا مرداد قیمت دلار بین ۱۶۰ تا ۱۹۰ هزار تومان نوسـان داشت و از آن پس تاکنون نوسان قیمت دلار محدودتر شده و بین کانال ۱۸۰ تا ۱۹۰ هزار تومان تجربه شد و در نهایت به رکورد تاریخی ۲۰۰ هزار تومان رسـید. قیمتی کـه دوباره بین نرخ انواع کالا و دلار بازار آزاد شکاف ایجاد می‌کند و به نوعی حاکی از بن‌بست اصلاحات ارزی دولت است.

جهش قیمت دلار غیرمنتظره بود

سـهراب دل‌انگیزان، اقتصاددان، جهـش قیمت دلار را غیرمنتظـره می‌داند و به «شـرق» می‌گوید: «اینکه چرا قیمت دلار به این سرعت افزایش پیدا کرده برای خود ما هم سؤالی جدی است. در روزهای اخیر اتفاق بسیار مهم و متفاوتی نسبت به روزهای قبل مشاهده نکرده‌ایم که بتوانیم به‌طور قطعی افزایش نرخ ارز را به آن نسبت بدهیم. بنابراین ممکن اسـت بخشی از عوامل مؤثر، خارج از اطلاعاتی باشد که در حال حاضر به صورت عمومی در بازار وجود دارد. نرخ ارز یکی از حساس‌ترین متغیرهای اقتصادی است و معمولا خیلی سریع نسبت به اخبار و اطلاعات مختلف واکنش نشان می‌دهد. هنوز دلایل کاملا قانع‌کننده‌ای برای این جهش وجود ندارد، هرچند برخی نشـانه‌ها از ماه‌های گذشته، احتمال افزایش نرخ ارز را نشان می‌دادند. افزایش نقدینگی، رشد تورم ماهانه و ماندن نرخ دلار در محدوده حدود ۱۸۰ هزار تومان در سـه، چهار ماه گذشته، این احتمال را ایجاد کرده بود که نرخ ارز در نهایت وارد یک مسـیر صعودی شود». او ادامه می‌دهد: «این احتمال وجود دارد مجموعه‌ای از عوامل، ازجمله اخبار مربوط به وضعیت فروش نفت، نرخ تورم و سـایر اطلاعات اقتصادی که در روزهای اخیر منتشر شـده یا حتی اطلاعاتی که در بخش‌هـای پنهان بازار وجود دارد، باعـث تغییر رفتار معامله‌گران شده باشد. ممکن است همین بخش‌های پنهان بازار زودتر واکنش نشان داده و خرید ارز را آغاز کرده باشـند. از سـوی دیگر، افزایش قیمت اونس جهانی طلا هم توانسـته به‌عنوان یک محرک عمل کند. طی حدود ۱۰ روز گذشته، قیمت اونس از محدوده چهار هزار دلار به حدود چهارهزارو ۶۰۰ دلار رسـیده که رشد قابل توجهی را نشان می‌دهد. البته از نظر اقتصادی، رابطه مستقیمی میان قیمت اونس جهانی و نرخ دلار وجـود ندارد. رابطه اصلی از نـرخ دلار به قیمت طلای داخلی و از اونس جهانی به قیمت طلاسـت، نه اینکه افزایش اونس مسـتقیما باعث افزایش نرخ دلار شـود. در نتیجـه اگر بخواهیم افزایش اونس را به این موضوع ربط بدهیم، باید آن را بیشـتر به‌عنوان یک محرک تحریک‌کننده در نظر بگیریم». این اقتصاددان می‌افزاید: «در مورد اخبار سیاسـی و اقتصادی اخیر، ازجمله صحبت‌هایی درباره تشـدید جنگ اقتصادی، فشارهای بیشـتر یا تحولات مربوط به روابط منطقه‌ای نیز باید با احتیاط صحبت کرد. اصل تحریم و فشـار اقتصادی موضوع جدیدی برای اقتصاد ایران نیست؛ سال‌هاست بازار با این شـرایط مواجه است. بنابراین صرفا تکرار چنین اخباری نمی‌تواند به‌تنهایی توضیح کاملی برای جهش اخیر دلار باشـد. بـرای مثال، درباره رفتار دولت امارات نیز نمی‌توان گفت این اتفاق برای نخسـتین بار رخ داده است. در بحبوحه جنگ نیز شاهد اقداماتی از سوی امارات بودیم، اما آن زمان واکنش قابل توجهی در نرخ دلار مشاهده نشد. بنابراین اگر اکنون همان عامل دوباره مطرح شده و بازار واکنش نشان داده است، احتمالا باید به دنبال عوامل دیگری هم بود که هم‌زمان با آن در بازار شکل گرفته‌اند».

سیاست اصلاح ارزی مشروط به ثبات سیاسی و اقتصادی

از آن سـو کامران ندری، اقتصـاددان، با بیان اینکه اصلاحات ارزی و سیاسـت ارز تک‌نرخی باید در شـرایط ثبات سیاسـی و اقتصادی انجام شـود، به «شـرق» توضیح می‌دهد: وقتی انتظارات فعالان اقتصادی نسبت به آینده منفی می‌شود، رفتار بازار نیز تغییر می‌کند. اعلام یا حتی مطرح‌شـدن احتمال تشدید فشارهای اقتصادی، به‌ویژه در شـرایطی که چشم‌انداز فروش نفت و دسترسـی به منابع ارزی با ابهام مواجه است، مستقیما روی انتظارات تورمی و ارزی اثر می‌گذارد.

از طـرف دیگر، وقتی رئیس‌کل بانک مرکزی اعلام می‌کند کشـور در فروش نفت با مشـکل مواجه اسـت، پیام مهمی به بازار می‌دهد؛ به عبارتی اینکه منابع ارزی آینده ممکن اسـت محدودتر از گذشته باشـد. در چنین شـرایطی، ارز برای فعال اقتصادی فقط وسـیله مبادله نیسـت، بلکه به یک دارایی کمیاب تبدیل می‌شود. بنابراین افراد ترجیح می‌دهند بـرای حفظ ارزش دارایی خود، زودتر ارز خریداری کنند؛ چراکه تصور می‌کننـد ممکن اسـت در آینده قیمت آن بالاتر برود. این مسـئله بـرای واردکنندگان اهمیت بیشتری دارد.

او ادامه می‌دهد: واردکننده‌ای که بـرای تأمین کالاهای خود به ارز نیاز دارد، وقتی احتمال افزایش بیشـتر نرخ ارز را می‌دهد، زودتر به فکر تأمین ارز مورد نیازش می‌افتد و همین رفتار، تقاضای ارز را افزایش می‌دهد و می‌تواند فشار بیشتری بر بازار وارد کند. در ایـن میان، مهم‌ترین ابزار بانک مرکزی برای کنترل بازار، مداخله ارزی اسـت؛ یعنی عرضه ارز و افزایش قدرت تأمین بازار در زمان افزایش تقاضا. اما اگر خود بانک مرکزی اعلام کرده باشد در آینده با محدودیت منابع ارزی مواجه است، در نتیجه مسئله فقط این نیست که دولت نرخ ارز ترجیحی را حذف یا قیمت‌ها را اصلاح کرده است. مشکل اصلی، شـکاف میان سیاست ارزی و واقعیت منابع ارزی کشور است. وقتی اصلاحات قیمتی انجام می‌شـود اما هم‌زمان درآمدهای ارزی، فروش نفت، دسترسی به منابع و چشـم‌انداز سیاسی و اقتصادی با ابهام روبه‌رو اسـت، بازار آزاد مسیر متفاوتی را طی می‌کند.

شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران
منطقه چهارمحال و بختیاری

آگهـــی مناقصـــه عمومی
همزمان با ارزیابی فشرده (یکپارچه) یک مرحله ای
نوبت دوم

شناسه : ۲۲۵۸۴۵۸

موضوع مناقصه	تاریخ انتشار مناقصه در سامانه ستاد	مبلغ براورد اولیه (ریال)	مبلغ تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار(ریال)	مهلت دریافت اسناد از سامانه ستاد	زمان جلسه توجیهی	مهلت بارگذاری پاکات در سامانه ستاد تا تاریخ	تاریخ بازگشائی پاکات
برون سپاری پیمان تهیه،طبخ و توزیع غذای گرم کارکنان عملیاتی منطقه سال ۱۴۰۶-۱۴۰۵	ساعت ۱۰صبح ۱۴۰۵/۰۶/۰۲	۹۱/۶۴۳/۴۲۰/۱۳۵	۴/۵۸۳/۰۰۰/۰۰۰	ساعت ۱۹ ۱۴۰۵/۰۶/۰۵	ساعت ۹ صبح ۱۴۰۵/۰۶/۱۵	ساعت ۱۶ ۱۴۰۵/۰۶/۲۱	ساعت ۸صبح ۱۴۰۵/۰۶/۲۲

شـرکت ملـی پخـش فـرآورده هـای نفتـی ایـران- منطقـه چهارمحـال و بختیـاری در نظـر دارد مناقصـه عمـومی همزمـان بـا ارزیـابی فشـرده (یکپارچـه) یـک مرحلـه ای مربـوط بـه مناقصـه بـرون سـپاری پیمـان تهیه،طبـخ و توزیـع غـذای گـرم کارکنـان عملیاتـی منطقـه سـال ۱۴۰۶-۱۴۰۵ بـا کـد فراخـوان ۲۰۰۵۰۹۲۱۵۴۰۰۰۰۰۴ را از طریـق سـامانه تـدارکات الکترونیکـی دولـت (سـتاد) برگـزار نماید.شـایان ذکـر اسـت کلیـه مراحـل برگـزاری مناقصـه از دریافـت اسـناد مناقصـه تـا ارائـه پیشـنهاد مناقصـه گـران و بازگشـائی پـاکات از طریـق درگاه سـامانه تـدارکات الکترونیکـی دولـت (سـتاد) بـه آدرس www.setadiran.ir انجـام خواهـد شـد و لازم اسـت مناقصـه گـران در صـورت عـدم عضویـت قبلـی ،مراحـل ثبـت نـام در سـایت مذکـور و دریافـت گواهـی امضـای الکترونیکـی را جهـت شـرکت در مناقصـه محقـق سـازند. متقاضیـان مـی تواننـد بعـد از انتشـار فراخـوان در سـامانه سـتاد نسـبت بـه دریافـت اسـناد ایـن مناقصـه از طریـق سـامانه تـدارکات الکترونیـک دولـت (سـتاد) اقـدام نماینـد.

❖ شرایط مناقصه گران :

۱-دارا بـودن وارائـه تصویـر گواهی تأئید صلاحیت معتبر مبنی بر انجام کار از اداره کل تعاون ،کار و رفاه اجتماعی اسـتان محل فعالیت.

۲-ارائـه تصویـر کلیـه صفحـات اساسـنامه شـرکت،آگهی تاسـیس شـرکت ،آگهـی ثبتـی آخریـن تغییـرات شـرکت و دارا بـودن کـد اقتصـادی و شناسـه ملـی و ارائـه تصویـر کارت ملـی ،شناسـنامه مدیـر عامـل و اعضـا هیئـت مدیـره شـرکت و تصویـر گواهینامـه ثبـت نـام در نظـام مالیـات بـر ارزش افـزوده الزامـی اسـت.

۳- تکمیل فرم شـماره ۲ حراست الزامی می باشد.

۴- کلیـه اسـناد شـرکت در مناقصه،فـرم هـای پیـش نویـس قرارداد،شـرح کار و مسـتندات مـورد نیـاز می بایسـت بـا مهـر و امضـا الکترونیکـی درسـامانه سـتاد بارگـزاری گـردد ودرجلسـه بازگشـایی پـاکات ،اسـناد فیزیکی(کاغـذی)و اسـناد فاقـد امضـای الکترونیکـی بـه هیـچ وجـه مـورد پذیـرش نیسـت.

۵- احـراز امتیـاز قابـل قبـول بـر اسـاس معیارهـای ارزیابـی کیـفی امتیـاز ۶۰ مـی باشـد و همچنیـن احـراز امتیـاز قابـل قبـول بـر اسـاس معیارهـای ارزیـابی توانمنـدی بهداشـتی،ایمنی و محیـط زیسـت (ارزیابـی HSE) احـراز امتیـاز ۶۰ می باشـد .لازم بـه ذکـر اسـت کسـب امتیـاز قابـل قبـول ارزیـابی توانمنـدی بهداشـتی،ایمنی و محیـط زیسـت(ارزیابی HSE)(احـراز امتیـاز ۶۰) پیـش نیـاز انجـام ارزیابـی کیفـی مـی باشـد.

۶- کلیه مناقصه گران می بایست قبل از بارگزاری اسناد مناقصه صورتجلسه توجیهی را از سامانه ستاد دریافت و با علم و آگاهی کامل اعلام نرخ نمایند.

۷- ارائـه ضمانـت نامـه شـرکت در فراینـد ارجـاع کار مطابـق بـا فرمـت بارگـذاری شـده در سـامانه سـتاد (اسـناد مناقصـه)و یـا تضمیـن معتبـر وجـه نقد(رسـید فیـش واریـزی) کـه دارای اعتبـار تـا پایـان مـدت اعتبـار پیشـنهادات قیمـت باشند.شـایان ذکـر اسـت اصـل ضمانـت نامـه شـرکت در فراینـد ارجـاع کار و یـا رسـید فیـش واریـزی مـی بایسـت در پـاکات بـه صـورت لاک و مهـر شـده تـا پایـان وقـت اداری اعلام شـده ،تحویـل کمیسـیون مناقصـات بـه آدرس کیلومتـر ۵ جـاده شـهرکرد – اصفهـان -شـرکت ملـی پخـش فـرآورده هـای نفتـی منطقـه چهـار محـال و بختیـاری منطقـه گـردد شـایان ذکـر اسـت تضامیـن ارائـه شـده توسـط بانـک پاسـارگاد وکارگـزاران آن و ارائـه هرگونـه چـک قابـل قبـول نمـی باشـد

۸- عـدم ممنـوع المعاملـه بـودن در سـطح کلیـه شـرکت هـای تابعـه وزارت نفـت(در صـورت محـرز شـدن ،ضمانـت /سـپرده شـرکت در فراینـد ارجـاع کار بـه نفـع مناقصـه گـزار ضبـط خواهـد شـد.

۹- مسـئولیت صحـت مسـتندات ارائـه شـده برعهـده متقاضـی شـرکت در مناقصـه بـوده و در صـورت عـدم احـراز صحـت مسـتندات در هـر مرحلـه از فراینـد مناقصـه ضمانـت نامـه ارائـه شـده ضبـط مـی گـردد.

۱۰- روش بررسـی قیمـت و ارزیابـی مالـی در اسـناد مناقصـه :بـر اسـاس ابلاغیـه وزیـر نفـت ۱۵۰-۲۰/۲ مـورخ ۱۴۰۴/۰۴/۳۱ دسـتورالعمل جدیـد ارزیابـی مالـی و تعییـن کمتریـن قیمـت متناسـب در مناقصـات وزارت صنعـت نفـت مـی باشـد.

اطلاعـات تمـاس دسـتگاه مناقصـه گـزار: جهـت دریافـت اطلاعـات بیشـتر در خصـوص اسـناد مناقصـه و ارائـه پـاکات الـف : بـه آدرس اسـتان چهارمحـال و بختیاری-شـهرکرد- کیلومتـر ۵ جـاده شـهرکرد – اصفهـان . شـرکت ملـی پخـش فـرآورده هـای نفتـی منطقـه چهـار محـال و بختیـاری- بـا شـماره تمـاس ۳۳۳۳۵۹۵۲-۰۳۸ داخلـی ۱۴۲ و ۲۳۵تمـاس حاصـل فرمائیـد.

روابط عمومی شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران منطقه چهارمحال و بختیاری

۳۷۰۷

شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران
شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران

فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله‌ای
(شماره فراخوان: ۲۰۰۵۰۰۱۱۰۵۰۰۰۱۵۰)
نوبت دوم

الف) مشخصات مناقصه

۱ - مناقصه‌گزار

➢ نام : شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران- مدیریت تدارکات و عملیات کالا

➢ نشانی: تهران- خیابان طالقانی- خیابان شهید سپهبد قرنی- شماره ۱۸۸

۲ - موضوع مناقصه: خرید ۶۷ قلم قطعات یدکی توربین زیمنس/تایفون - تقاضای **ZPS-0440043-TR/B03**

۳ - مبلغ برآورد اولیه : ۳۹۲/۹۹۱/۱۲۵/۰۰۰ ریال

۴ - محل اجرای کار/ تحویل کالا: تهران- جاده قدیم قم- خیابان شهید رجایی- سه‌راه خیرآباد- بلوار اختصاصی گمرک وزارت نفت- انبارهای اداره عملیات کالای شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران

۵ - مدت اجرای کار/ تحویل کالا: ۱۸ ماه

ب) شرایط و گواهینامه‌های الزامی برای شرکت در مناقصه

۱ - روش ارزیابی مالی براساس دستورالعمل ارزیابی مالی و تعیین کمترین قیمت متناسب در مناقصات وزارت نفت به شماره ۱۵۰-۲۰/۲ مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۳۱ می‌باشد.

۲ - به موجب مفاد ماده ۲ آیین‌نامه راهکارهای افزایش ضمانت اجرایی و تقویت حسابرسی مصوب کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی سال ۱۳۸۸؛ از انعقاد قرارداد مازاد بر مبلغ ده برابر نصاب معاملات بزرگ با برنده مناقصه مشمول این آیین‌نامه که فاقد صورت‌های مالی حسابرسی شده (توسط سازمان حسابرسی و شرکت‌های حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی کشور) خودداری خواهد شد.

۳ - قیمت‌ها باید متناسب با کالای ساخت داخل با لحاظ کیفیت ارائه گردد.

۴ - درج کد اقتصادی و شناسه ملی برای اشخاص حقوقی در پیشنهاد قیمت مندرج در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) الزامی می‌باشد.

۵ -صرفاً پیشنهاد **تولیدکنندگان /سازندگان و تأمین کنندگان داخلی** مندرج در فهرست بلند منابع واحد دستگاه مرکزی (**AVL**وزارت نفت) در زمینه های **توربین گازی/ قطعات یدکی توربین/ اقلام ابزار دقیق** مورد بررسی قرار گرفته و سایر پیشنهادها قابل پذیرش نبوده و مردود می‌باشد.

۶ -لـزوم بـارگـذاری تصویر کد ثبت‌نـام در سامانه جهت کالای مـورد تقاضا در پـاکت "ب" در سامانه سـتاد.

پ) مبلغ و نوع تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار

۱ - مبلغ تضمین: ۱۹/۶۴۹/۵۵۶/۲۵۰ ریال

۲ -نوع تضمین: بارگذاری یک یا ترکیبی از تضمین‌های موضوع ماده ۴ آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی در سامانه ستاد.

➢ واریز وجه نقد به شماره شبا **IR۳۶